

Terje Steffensen

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2023/7973-0 432.3

Dykkar ref.

Dato 07.09.2023

Delegert vedtak

Delegasjonssak

Vedtak - Søknad - Færder nasjonalpark - droneflyging over Store Færder - gjenforening gamle sjøspeidere

Vedtak

Søknaden om å fly med drone over Store Færder avslås. Søknaden er vurdert etter verneforskriften § 4 – Generelle dispensasjonsbestemmelser, samt retningslinjer gitt av nasjonalparkstyret.

Dokumenter i saken

Søknad fra Terje Steffensen 08.08.23, søknad om tillatelse til å filme med drone på Store Færder – arrangement og tidligere leirsted.

Søknaden

Utdrag fra søknaden:

Søknad om unik droneflygning Færder nasjonalpark (Store Færder øy).

Ved spesielle anledninger fortjener spesielle minner å bli fanget på en uforglemmelig måte. Den 19 august samler vi gamle sjøspeidere for en minneverdig reunion på Store Færder, et sted som har vært i hjertet av våre barndomssommerleirer.

- *For å minnes denne gjenforeningen, ønsker vi å fange øyeblikkene fra et «fugleperspektiv» rundt Store Færder.*

- *En fly-by/over vil gi oss en mulighet til å gjenskape følelsen av den tiden da vi var unge, og la oss dele vår glede og takknemlighet for denne vakre nasjonalparken.*

Vi vil sørge for at flygningen vil være diskret, over vann, i høyde mellom 30 – 80 meter og kun ved ideelle værforhold og uten sjenanse for fuglelivet.

- *Sikkerhet, fugleliv samt privatliv blir prioritert, og en sertifisert dronepilot vil være ansvarlig for operasjonen. Dronen er forskriftsmessig forsikret.*

- *Eventuelle andre personer på øya vil bli anonymisert.*

I tillegg søker vi om tillatelse til flygning hvor vi vil fly over den gamle leirplassen på nordsiden av øya i forbindelse med ilandstigning og opphold.

Arrangementet på øya vil vare i ca. 3 timer. (1230-1530)

Vi håper på en positiv behandling.
Bilder viser 3 forskjellige flyvninger.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i saker av mindre prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret. Søknaden er vurdert i henhold til verneforskriften for Færder nasjonalpark, § 4, Generelle dispensasjonsbestemmelser.

Verneforskrift og verneformål

Færder nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Færder nasjonalpark. *Formålet (utdrag) med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.*

Verneforskriftens § 3 punkt 7.2 angir forbud mot droneflyging: *Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt....* Miljødirektoratet har avklart at drone sidestilles med modellfly. Verneforskriften angir ingen unntaksbestemmelser, og det må derfor vurderes om § 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser kan komme til anvendelse.

Det vises også til verneforskriftens § 3 dyrelivet, pkt. 3.1: Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse...

Dispensasjon *kan* gis etter § 4, Generelle dispensasjonsbestemmelser, naturmangfoldloven § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8 – 12.

Vurdering

Verneforskriftens § 7, pkt. 7.2 forbyr flyvning med drone: *Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt....*

§ 4: Generelle dispensasjonsbestemmelser: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften der det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. Naturmangfoldloven § 48.*

§ 4 - *Generelle dispensasjonsbestemmelser* skal være en unntaksregel og skal fungere som sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsees eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Vi kan ikke bruke den generelle dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldloven § 48 for å utvide rammen som er satt i vernevedtaket.

Dispensasjonsmuligheten i § 4 skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse.

Dispensasjon *kan* gis etter § 4, Generelle dispensasjonsbestemmelser. Selv om begge vilkårene for å vurdere dispensasjon er tilstede, gir ikke det krav på dispensasjon.

Vi gjør også en vurdering om tiltaket må gjennomføres innenfor Færder nasjonalpark eller om tiltaket kan gjennomføres utenfor nasjonalparkens grenser.

Det har vært praksis at dispensasjon har blitt innvilget for tiltak som angår sikkerhet eller i forskningsøyemed. Forvaltningen har sett en økning i bruksområder for drone i de senere årene. Samlet belastning må vurderes, det gjelder alle typer søknader om tiltak. Styret har bedt forvalter vurdere følgende momenter ved dronesøknader: Hva filmingen skal benyttes til og hvilket budskap filmen har, er filmingen absolutt nødvendig (i Færder nasjonalpark), kan filmen ha verdi for forvaltningen, er det absolutt nødvendig å benytte drone. I tillegg vurderes geografisk avgrensning, periode for filming og samlet belastning.

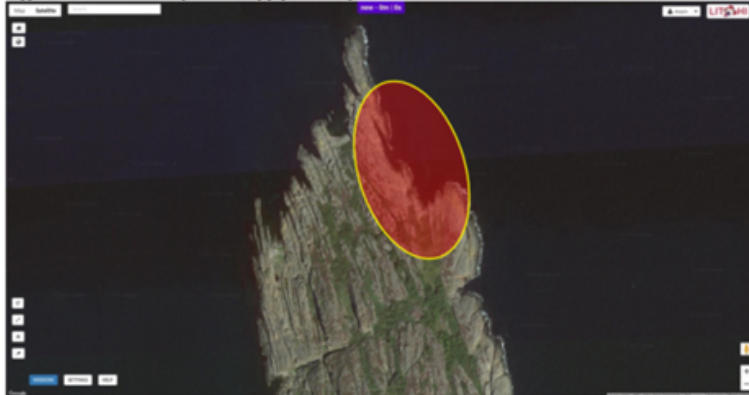
Når det gjelder tiltakshaver søknad, søkes det om flere alternative flyvninger, avhengig av værforhold. Det søkes om å filme et arrangement (gjennomført). Arrangementet ble gjennomført før søknaden ble behandlet, men tiltakshaver ønsket søknaden behandlet, for filming av området. Alt. 1 er mest omfattende, og gjelder flyvning over mange forskjellige områder

Flyplan 1 ved ideelt vær (Nord er opp på bildet):

Flyplan 1

Flyplan 2 ved noe vind (Nord er opp på bildet):

Flyplan 2

Flyplan 3 – nedbør/vind - ingen flyging

Dispensasjon må vurderes etter § 4 og to vilkår må være oppfylt dersom det skal vurderes å gi dispensasjon: Det skal ikke stride mot verneformålet, og det skal ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Tiltaket som omsøkes er av mindre omfang og kort varighet, men kan vurderes å ha en viss påvirkning på verneverdiene. Store Færder, øya hvor det søkes filming, er en viktig øy for mange typer fugl, også sårbare arter. Dette kan dokumenteres av Store Færder Ornitologiske stasjon som har fuglestasjon på øya.

Store Færder er ikke et sjøfuglområde med restriksjoner, men et viktig område blant annet for fugl på trekk og også hekkende fugl. Perioden det søkes om filming er utenfor perioden med ferdselsrestriksjoner og således den mest sårbare perioden, men drone avgir noe støy, og kan forstyrre sjøfugl, selv om ikke fugl skremmes opp. Det er kort avstand til sjøfuglområder med restriksjoner.

Sjøfuglområder har ilandstigningsforbud fra 15.4 til 15.7 – men nyere undersøkelser viser at hekketiden for enkelte arter starter tidligere, og også slutter senere. Fugl er også utsatt i forhold til forstyrrelser i perioden på høst og vinter.

Vi har forståelse for ønsket om å dokumentere minner med gode bilder, og derav ønske om å filme med drone.

Det er to forhold som må være oppfylt for å kunne vurdere dispensasjon: at det ikke strider mot verneformålet, og at tiltaket ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Tiltaket kan hevdes å stride mot verneformålet i forhold til forstyrrelse. Det kan også artumenteres med at forstyrrelsen er forbigående og ikke nevneverdig.

Forvaltningen ser at bruken av drone har økt de senere årene. Det er flere og flere områder som ønsker å benytte drone til sin aktivitet. Det kan være naturfotografering, forskning, merking av sjøfugl, filming av båter, markedsføring, private forekomster, mm. Det vurderes derfor at samlet belastning og føre-var-prinsippet må vurderes nøye. Den samlede belastning på verneverdiene vurderes å være økende.

Det presiseres at sjølv om vilkårene er oppfylt, *kan* forvaltningen gi dispensasjon, men dispensasjonsmuligheten i § 4 skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. Presedens må derfor vurderes. Dispensasjon har vært innvilget for tiltak som angår sikkerhet eller forskning, og som ikke kan gjennomføres utenfor nasjonalparkens grenser.

Det er vår vurdering at dette tiltaket ikke er absolutt nødvendig og har liten relevans for forvaltningen videre.

Vurdering etter NML §§ 8-12

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget om virkningene av motorisert ferdsel og flyvning anses å være kjent. Støy vurderes å kunne ha negative effekter på naturverdier og kan være forstyrrende.

§ 9 Føre-var-prinsippet. Selv om forstyrrelsen kan vurderes å være kortvarig, tillegges føre-var-prinsippet vekt. Forvaltningsmyndigheten behandler hvert år en rekke dispensasjonssøknader om droneflygning, og antallet ser ut til å øke. Sjølv om hver enkelt dispensasjon i noen sammenheng kan

ha mindre påvirkning på verneområdet som helhet, må vi legge til grunn at det finnes lite kunnskap om samlet effekt av alle dispensasjonssøknadene. Forvaltningsmyndigheten mener derfor man bør fore en streng dispensasjonspraksis, noe som også er i henhold til Miljødirektoratets retningslinjer § 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning. Tiltaket kan vurderes å ha mindre påvirkning på økosystemene, men samlet belastning av alle tiltak må vurderes. Færder nasjonalpark har tidvis stor belastning fra besøkende og mange ulike typer aktivitet. Også mange dispensasjonssøknader for bruk av drone, hvor flere innvilges, da de benyttes både i forskningsøyemed og i oljevernberedskap.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Denne § kommer ikkje til anvendelse.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. § 12 kommer ikkje til anvendelse, da forvaltningsmyndigheten dispensasjon ikke innvilges.

Konklusjon

Søknaden om å fly med drone over Store Færder avslås. Søknaden er vurdert etter verneforskriften § 4 – Generelle dispensasjonsbestemmelser, samt retningslinjer gitt av nasjonalparkstyret.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY